उत्तरस्माद्धविःप्रदेशादिकैकमवदानमवदायावदाय सहावदधाति · द्विरभिघारणम् अनतिक्रमणम् अवदानानां प्रत्यभिघारणं[1] च ।

अग्निघात्तेभ्यो दक्षिणतो मन्थपुरोडाशधानानाम् ॥८॥ एवम् ।

पुरस्तादग्नये कव्यवाहनाय यथापूर्वम् ॥९॥ एवम् · यथापूर्वम् हविषामुत्पत्तिक्रमेण सर्वहविषां पुरस्तात् मुख्यात्पूर्वप्रदेशात् · हविषां प्रत्यभिघारणं तु न भवति (२. ६. १. ३१) ।

स स्विष्टकृत् ॥१०॥ स कव्यवाहनयाग एव स्विष्टकृद्यागः अतस्तद्व्यतिरिक्तोऽचोदकप्राप्त्या पृथक्स्विष्टकृद्यागो न कर्तव्यः तत्स्विष्टकृतऽइति श्रुतत्वात् (२. ६. १. ३०) । केचिदत्राग्नये कव्यवाहनायेष्टकृतेऽनुब्रूहीति विशेषणं कुर्वन्ति तन्नोपपद्यते श्रुतौ तस्यादृष्टत्वात्[2] अतो यथाश्रुत एव प्रयोगः कर्तव्यः । अत्र सोमव[दादिप्रधानयागेषु प्रधानत्रयं] नास्ति केवलमवदानं[3] श्रूयते सोमवद्यागश्चोत्पत्तिसमये (८. १) षट्कपालावरुद्ध एवोत्पन्नः तेन धानामन्थयोः समुच्चयो विकल्पो बाध्यबाधकभावो वा वक्तुं न शक्यते उत्पत्तिशिष्टस्य बलवत्त्वात् इतरस्य च दुर्बलत्वात् अतश्च तयोरवदानं संस्कारार्थमेवेति · चिन्ताया एतत्प्रयोजनम् संस्कारकस्य ग्रहस्य विस्मरणे यागावृत्तिर्न भवति · एवं बर्हिषद्यागे धानावदानमेव प्रधानम् पुरोडाशमन्थावदाने संस्कारके · अग्निघात्तयागे च मन्थावदानमेव यागसाधनम् पुरोडाशधानावदाने तु संस्कारके · कव्यवाहनयागे तु त्रीण्यपि सदृशान्येव तत्रैकस्यैव विस्मरणे यागस्यावृत्तिरेव तदर्था भवति । पञ्चावत्तिनां तु विशेष आपस्तम्बेनोक्तः द्विः प्रथमस्यावद्येत्पञ्चावत्तिन इति · पञ्चावत्तिनः सर्वयागेषु यद्यत्प्रथमम् यद्यत्स्वकीयं हविस्ततो द्विरवद्यति इतराभ्यामेकैकमेव इत्यर्थः कव्यवाहनयागे च सर्वेभ्यो द्विरवद्यति सर्वेषां तुल्यत्वात् · एकप्रत्यवायꣳ स्विष्टकृत इत्येतत्तु (१. ३. ३) चतुरवत्तिनोऽप्यत्र बाधितमेव वचनात् ।

ओꣳ स्वधेत्यस्तु स्वधेति वाश्रुतप्रत्याश्रुते ॥११॥ अथवा अत्र प्रधान-

---

१) प्रतिघा° २. २) ? तस्य दृष्टत्वात् २. ३) ??? अत्र सोमवतो नास्ति केवलम° २.